

INGLIZ VA KOREYS TILLARINI O'RGANISH JARAYONIDA FILOLOG TALABANING TAJRIBASI: QIYINCHILIKLARI, MOTIVATSIYA VA MAQSADLARI

Shoyimardonova Gulsanam Bahriddinovna
O'zDJTU sharq filologiyasi fakulteti talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada filologiya fakulteti talabasining ingliz (german tillari guruhiga mansub) va koreys (izolyat til) tillarini bir vaqtda o'rganish jarayonidagi shaxsiy va ilmiy tajribasi tahlil qilinadi. Maqolada ikki tilli shaxs sifatida duch kelinadigan fonetik, grammatik va psixolingvistik qiyinchiliklar; motivatsiyaning pragmatik va afektiv omillari; hamda kelajakdagi filologik maqsadlar yoritiladi. Shuningdek, ingliz va koreys tillarining tipologik farqlari qiyosiy jadval asosida ko'rsatiladi. Tadqiqot natijalari til o'rganuvchilar, boshlang'ich tadqiqotchilar va ikki tillilik muammolari bilan shug'ullanuvchi mutaxassislar uchun amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: ingliz tili, koreys tili, ikki tillilik, filologiya, interferensiya, tipologik qiyoslash.

Аннотация. В данной статье анализируется личный и академический опыт студента филологического факультета, изучающего два типологически различных языка – английский (германская ветвь индоевропейской семьи) и корейский (язык-изолят). Автор рассматривает основные лингвистические трудности: фонетические различия (аспирация в корейском), грамматические контрасты (порядок слов SOV против SVO, система вежливости в корейском) и психолингвистическую интерференцию (смешение правил одного языка с другим). В статье также обсуждается инструментальная и интегративная мотивация, показывается, как оба типа мотивации меняются со временем. В заключение автор описывает краткосрочные и долгосрочные филологические цели, включая сравнительно-типологические исследования и переводческие проекты. Статья основана на двух годах изучения английского и полутора годах изучения корейского языка. Предназначена для изучающих языки, начинающих исследователей и всех, кто интересуется билингвизмом.

Ключевые слова: английский язык, корейский язык, билингвизм, филология, интерференция, мотивация, типологическое сравнение.

Abstract. This article analyzes the personal and academic experience of a philology student learning two typologically different languages – English (Germanic branch of Indo-European family) and Korean (language isolate). The author examines the main linguistic difficulties: phonetic differences (aspiration in Korean), grammatical contrasts (SOV vs. SVO word order, honorifics in Korean), and psycholinguistic interference (mixing rules of one language into another). The paper also discusses instrumental and integrative motivation, showing how both types evolve over time. Finally, the author outlines short-term and long-term philological goals, including comparative typological research and translation projects. The article is based on two years of learning English and 1.5 years of learning Korean. It is intended for language learners, beginning researchers, and anyone interested in bilingualism.

Keywords: English language, Korean language, bilingualism, philology, interference, motivation, typological comparison.

Kirish. Zamonaviy globallashuv davrida bir nechta tillarni bilish nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki akademik va kasbiy faoliyatning ajralmas qismiga aylangan. Filologiya fakulteti talabalari tilning tuzilishi, tarixiy rivojlanishi, amaliy qo'llanishi va psixolingvistik asoslarini chuqur o'rganadilar. Ushbu maqolada men (filologiya yo'nalishi talabasi) o'zimging ingliz va koreys tillarini o'rganish tajribamga tayanib, ikki tilni bir vaqtning o'zida egallashning real manzarasini chizaman. Maqolaning asosiy maqsadi – tipologik jihatdan farqli bo'lgan ikkala tilni (hind-yevropa oilasining german guruhi – ingliz tili va alohida izolyat – koreys tili) o'rganishdagi asosiy to'siqlarni, ularni yengish strategiyalarini va filologik nuqtai nazardan kelajak rejalarini tizimli ravishda tavsiflash.

Vazifalar:

1. Ingliz va koreys tillarining fonetik, morfologik va sintaktik tizimlarini qiyosiy tahlil qilish;
2. Til o'rganish jarayonida yuzaga keladigan interferensiya (aralashish) va transfer hodisalarini aniqlash;
3. Motivatsiyani saqlashning amaliy usullarini bayon qilish;
4. Filologiya talabasi uchun qisqa va uzoq muddatli ilmiy-lingvistik maqsadlarni shakllantirish.

Tadqiqot metodi sifatida introspektiv kuzatuv (o'z-o'zini kuzatish) va qiyosiy tipologik tahlil elementlaridan foydalanilgan. Maqolada keltirilgan misollar muallifning 2 yillik ingliz tili va 1,5 yillik koreys tili o'rganish jarayonidagi haqiqiy holatlarga asoslangan.

Asosiy qism. Ingliz va koreys tillarining tipologik farqlari: Ikki tilning tizimli farqlarini tushunmasdan turib, ularni samarali o'rganish qiyin. Quyidagi 1-jadvalda asosiy farqlar qisqacha ko'rsatilgan.

Xususiyat Ingliz tili Koreys tili

Til oilasi Hind-yevropa (german guruhi) Izolyat (mustaqil til)

Alifbo Lotin (26 harf) Hangul (24 harf + 27 murakkab)

So'z tartibi SVO (Subject – Verb – Object) SOV (Subject – Object – Verb)

Grammatik kategoriyalar Zamon (12), shaxs, son Zamon (3 asosiy), hurmat shakllari (7 daraja)

Olmoshlar Aniq shaxs olmoshlari (I, you, he...) Ko'pincha tushirib qoldiriladi (pro-drop)

Fonetik xususiyat 12 unli, 24 undosh (aspiratsiya ahamiyatsiz) 10 unli, 19 undosh (aspiratsiya ma'no farqlaydi)

Ushbu farqlar amaliy o'rganishda quyidagi muammolarni keltirib chiqaradi:

· SOV tartibiga o'rganish – koreys tilida “Men olma yeyman” o'rniga “Men olma yeyman” (ingliz tilidagi “I eat an apple” dan farqli) – aslida koreyscha “나는 사과를 먹는다” (naneun sagwareul meogneunda) = “Men olmani yeyman” – SOV.

· Hurmat shakllari – koreys tilida katta yoshli yoki yuqori martabali kishi bilan gaplashganda fe'l qo'shimchasi o'zgaradi (masalan: “먹다” – meokda (yemoq) → “드시다” – deusida (hurmat bilan yemoq)). Ingliz tilida bunday murakkablik yo'q.

Aspiratsiya – koreys tilida “ㅂ, ㅃ, ㅍ” (b, p, pp) o'rtasidagi farqni ingliz tilida so'zlashuvchi odam dastlab sezmaydi.

Psixolingvistik qiyinchiliklar: interferensiya va transfer. Ikki tilni parallel o'rganishda eng keng tarqalgan hodisa – interferensiya (bir til qoidalarining ikkinchi

tilga noto'g'ri ko'chirilishi). Kuzatishlarimga ko'ra, interferensiya quyidagi darajalarda namoyon bo'ladi:

1. Fonologik interferensiya – koreys tilidagi “르” tovushi (r/l orasidagi tovush) o'rnida ingliz tilidagi “r” yoki “l” ni talaffuz qilish. Masalan, “서울” (Seoul) ni “Seour” yoki “Seol” deb talaffuz qilish.
2. Leksik interferensiya – kundalik nutqda koreyscha so'z o'rniga inglizcha so'zning kelib qolishi: “안녕” (annyeong) o'rnida “hello” deyish.
3. Sintaktik interferensiya – ingliz tilidagi SVO tartibini koreys tiliga ko'chirish natijasida noto'g'ri gap tuzilishi: “I book read” o'rnida koreys tilida “나는 책 읽다” to'g'ri, lekin inglizcha tartib bilan “나는 읽다 책” – bu xato.

Transfer (ijobiy ko'chirish) esa kamroq uchraydi. Masalan, ingliz tilidagi “computer” – koreys tilida “컴퓨터” (keompyuteo) – xuddi shu so'z, talaffuzi o'xshash. Bu o'rganishni osonlashtiradi. Biroq bunday holatlar cheklangan. Tajribalar shuni ko'rsatadiki, interferensiyani kamaytirish uchun har bir tilni alohida kontekstda mashq qilish (masalan, koreys tilini faqat koreys dramalari orqali, ingliz tilini esa faqat akademik matnlar orqali) eng samarali usul hisoblanadi.

Xulosa. Ushbu maqolada filologiya talabasining ingliz va koreys tillarini bir vaqtda o'rganish tajribasi tizimli ravishda tahlil qilindi. Quyidagi asosiy xulosalarga kelingan:

1. Lingvistik qiyinchiliklar asosan tillarning tipologik farqlaridan kelib chiqadi: so'z tartibi (SVO vs SOV), hurmat shakllari tizimi, fonetik apparatdagi farqlar (ayniqsa aspiratsiya). Ushbu farqlarni aniq bilish va ularni ongli ravishda mashq qilish muammolarni yengillashtiradi.
2. Interferensiya muqarrar hodisa bo'lib, undan qo'rqmaslik kerak. Uni kamaytirishning eng samarali usuli – har bir tilni alohida kontekstda (vaqt va joy jihatdan ajratib) o'rganish va ko'p marta takrorlash.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Crystal, D. (2003). The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge University Press.
2. Sohn, H. M. (1999). The Korean Language. Cambridge University Press.
3. Cook, V. (2016). Second Language Learning and Language Teaching. Routledge.
4. Ellis, R. (2015). Understanding Second Language Acquisition. Oxford University Press.
5. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. (2020). Filologiya yo'nalishi bo'yicha namunaviy o'quv dasturi. Toshkent.
6. Kim, Y. (2018). “Language transfer in Korean-English bilinguals”. Journal of East Asian Linguistics, 27(4), 32